

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5778
Ημερομ. Κατάθεσης: 29/5/2025

Αθήνα, 29 Μαΐου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Υγείας

Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Θέμα: «Ανάγκη άμεσης σύστασης ειδικής ομάδας εργασίας για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας και τη ρύθμιση της αποζημίωσης των Κέντρων Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ) ΑμεΑ»

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία και την αποζημίωση των υπηρεσιών των Κέντρων Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας ΑμεΑ (ΚΔΗΦ), από τον ΕΟΠΥΥ, με μεταβιβαστικές πιστώσεις του Υ.ΚΟΙ.Σ.Ο., παρουσιάζει σοβαρές ελλείψεις, ασάφειες και αντιφάσεις. Τα προβλήματα αυτά επιτείνονται από την προσφάτως εκδοθείσα εγκύκλιο του ΕΟΠΥΥ (ΔΑ3Α/273/οικ.10007/29.04.2025), η οποία, αντί να επιλύσει τις παθογένειες, επιδεινώνει τη σύγχυση, προκαλώντας λειτουργική αναστάτωση στις μονάδες ΚΔΗΦ, ανασφάλεια στους ωφελούμενους και τις οικογένειές τους, καθώς και προβλήματα στην αποζημίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Τα ζητήματα αυτά, μάλιστα, έθεσε μετ' επιτάσεως η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ), με επιστολή της, που απηύθυνε, στις 23.05.2025, προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

Τα ΚΔΗΦ ΑμεΑ αποτελούν από το 1992 κρίσιμο πυλώνα της δευτεροβάθμιας κοινωνικής φροντίδας, παρέχοντας εντός της κοινότητας ένα πλέγμα εξειδικευμένων υπηρεσιών σε άτομα με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες, όπως νοητική υστέρηση, αυτισμό, εγκεφαλική παράλυση, σύνδρομο Down, αισθητηριακές και κινητικές αναπηρίες. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ανάπτυξη κοινωνικών και προ-επαγγελματικών δεξιοτήτων, προγράμματα κοινωνικής ένταξης, υποστηριζόμενης διαβίωσης, φυσικής αγωγής, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, καθώς και ενδυνάμωση των οικογενειών των ωφελούμενων, πάντα με την συνδρομή εξειδικευμένου, επιστημονικού προσωπικού.

Σημαντικό ποσοστό των ΚΔΗΦ έχει δημιουργηθεί και λειτουργεί από συλλόγους γονέων και φορείς του αναπηρικού κινήματος, ενώ η κρατική εποπτεία και υποστήριξη παραμένει, δυστυχώς, ανεπαρκής και αποσπασματική. Η ισχύουσα νομοθεσία δεν καλύπτει ούτε τις ανάγκες, ούτε τις ιδιαιτερότητες των δομών αυτών, ενώ οι πολλαπλές και διάσπαρτες ρυθμίσεις ερμηνεύονται, όποτε προκύπτει, κατά περίπτωση, με αποτέλεσμα την έλλειψη ενιαίας αντιμετώπισης που καταλήγει ν' απειλεί με αποδόμηση τον ίδιο το θεσμό.

Οι πραγματικές, καθημερινές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία καθιστούν αδήριτη ανάγκη την επέκταση του θεσμικού πλαισίου των Κέντρων Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας ΑμεΑ (ΚΔΗΦ), ώστε να περιλαμβάνει και τα άτομα με επίκτητες αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις που εμφανίζονται μεταγενέστερα στη ζωή τους, όπως σκλήρυνση κατά πλάκας, άνοια, Alzheimer και ψυχικές αναπηρίες. Αυτή τη στιγμή, άτομα με αναπηρίες επίκτητες ή χρόνιες παθήσεις, είτε εξυπηρετούνται, ανεπαρκώς, σε Κέντρα Αποκατάστασης (ΚΑΑ) με υψηλό κόστος επιβάρυνσης για τα ίδια, είτε εντάσσονται, αναγκαστικά, και χωρίς να αρμόζει στις ανάγκες τους, σε ΚΔΗΦ μαζί με άτομα άλλης ηλικίας και με εντελώς διαφορετικές ανάγκες. Η πρακτική αυτή, προφανώς, δεν είναι ούτε επιστημονικά ούτε λειτουργικά συμβατή. Στην πραγματικότητα εξαντλείται στην αποτροπή του εγκλεισμού των ατόμων αυτών στα σπίτια τους, χωρίς, όμως, να τους παρέχει ουσιαστική φροντίδα.

Σε σχετική συνεδρίαση της Επιτροπής Ενστάσεων του ΕΟΠΥΥ που πραγματοποιήθηκε, στις 12.02.2025, η ΕΣΑμεΑ πρότεινε τη σύσταση ειδικής, ad hoc ομάδας εργασίας, υπό την ευθύνη της Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, με τη συμμετοχή εκπροσώπων των Υπουργείων Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Υγείας, του ΕΟΠΥΥ, της ΕΣΑμεΑ και της ΠΟΣΓΚΑμεΑ, προκειμένου:

- να **κωδικοποιηθεί** και **απλουστευθεί** η νομοθεσία που αφορά στη λειτουργία και αποζημίωση των ΚΔΗΦ,
- να θεσπιστούν **σαφείς προδιαγραφές** και **κριτήρια αποζημίωσης** για όλες τις μορφές ΚΔΗΦ (κινητικές, νοητικές, μεικτές αναπηρίες),
- να προβλεφθούν **ειδικές δομές** για άτομα με επίκτητες αναπηρίες και χρόνιες παθήσεις, προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους και στελεχωμένες με κατάλληλο προσωπικό.

Στην ως άνω διατυπωθείσα πρόταση της ΕΣΑμεΑ κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής Ενστάσεων του ΕΟΠΥΥ, φέρεται να συμφώνησαν, προφορικά, τόσο η πρόεδρος της Επιτροπής Ενστάσεων και οι εκπρόσωποι του ΕΟΠΥΥ, όσο και οι δύο εκπρόσωποι-νομικοί συνεργάτες του Υ.ΚΟΙ.Σ.Ο.

Επειδή τα ΚΔΗΦ αποτελούν κρίσιμο θεσμό δευτεροβάθμιας κοινωνικής φροντίδας που εξυπηρετεί χιλιάδες άτομα με βαριές αναπηρίες και τις οικογένειές τους,

Επειδή η πολυνομία και η ασάφεια της υφιστάμενης νομοθεσίας καθιστά δυσλειτουργική την αποζημίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και απειλεί τη βιωσιμότητα των δομών αυτών,

Επειδή η εγκύκλιος του ΕΟΠΥΥ (29.04.2025) αντί να επιλύσει προβλήματα, επιτείνει τις δυσκολίες εφαρμογής,

Επειδή η απουσία πρόβλεψης για άτομα με επίκτητες αναπηρίες και χρόνιες παθήσεις δημιουργεί κοινωνικές ανισότητες και αποκλεισμό,

Επειδή, όπως επικαλείται η ΕΣΑμεΑ, έχει διαπιστωθεί ευρεία συναίνεση για τη συγκρότηση ομάδας εργασίας που θα προτείνει κωδικοποιημένο και λειτουργικό ρυθμιστικό πλαίσιο,

Επειδή η υποχρέωση για συμμετοχή των οργανώσεων των ΑμεΑ στη χάραξη πολιτικής προβλέπεται ρητά στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ (Ν.4074/2012),

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Προτίθενται να προχωρήσουν στη σύσταση της προτεινόμενης ad hoc ομάδας εργασίας, με εκπροσώπηση όλων των αρμόδιων φορέων και με σαφές χρονοδιάγραμμα εργασιών;

2. Υφίσταται πρόθεση εκ μέρους των αρμοδίων Υπουργείων να αναλάβουν νομοθετική πρωτοβουλία για την κωδικοποίηση και θεσμική αναγνώριση των ΚΔΗΦ ΑμεΑ;
3. Ποιες ενέργειες σχεδιάζονται για την ανάπτυξη και χρηματοδότηση εξειδικευμένων δομών ημερήσιας φροντίδας για άτομα με επίκτητες αναπηρίες και χρόνιες παθήσεις;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Καλαματιανός Διονύσιος

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Γιαννούλης Χρήστος

Δούρου Ειρήνη

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Κασιμάτη Νίνα

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Ψυχογιός Γεώργιος